

1720, 9
42
FACVLTATIS JVRIDICÆ DECANVS
ERNESTVS TENZELL,

JCTVS,

CONSILIARIUS REGIMINIS ELECTORALIS,
JUDICII PROVINCIALIS ERFVRTENSIS ASSESSOR, ET
CIVITATIS CONSVL PRIMARIUS, ET RELIQ.

AD LECTIONEM CVRSORIAM

SUPER

L. fin. C. de Stellionatu.

Hacque finita

AD

DISSERTATIONEM IN AVGVRALEM

DE
PROCESSU DESERTIONIS
IN FORO SAXONICO,

A

Nobili & Clarissimo Jurium Candidato,

DOMINO

JOHANNE CHRISTIANO *Offenbergeri*

ZITTAV. LUSAT.

D. XVII. MAI. A. MDCCXX.
IN AUDITORIO ICTORVM MAJORI

HABENDAS,

Omnium Ordinum Auditores decenter invitati,

Et simul,

De

DEFRAUDATIONE CIRCA CONVENTIONES

Nonnulla differit.

ERFORDIAE,
Typis JOH. HENRICI GROSCHII, Academiz Typogr.

Anta haud raro mortalium perver-
sæ libidini indulgentium est fero-
cia, ut neglectæ legum, tanquam
vinculi in vita sociali & civili, ad
veram libertatem, communemque
vitæ salutem necessarii, vi ac au-
toritate, illam voluntatis suæ licen-
tiā affectent, quæ omnem ordinem disrumpere, o-
mnem obedientiam dissolvere conetur. Et quæ aper-
tè vel non audent, vel præstare nequeunt, ea fraudi-
bus ac astutiis tentant, ut adeò sancta illa ac venera-
bilis Justitia, quæ suum cuique tribuendo, omnium
virtutum Regina esse debebat, iniquissimis vitiorum
maculis aspersa sèpius appareat, lusibus quasi malevo-
lorum exposita. Sic enim mirè se nonnunquam ex-
ercent ingenium humanum, ut astutè vi legum elasā,
illa quæ istis prohibentur, & ad quæ pleno fertur im-
petu, impunè committat, cum interea nihil minus,
quam legibus repugnare, videri velit. Ut igitur fir-
mio-

iniori fides humana, quæ in negotiis & contractibus
satis sàpè lubrica est, firmetur vinculo, jura admodum
sollicita fuerunt, cautions certas inveniendo, per quas
tandem securi reddamur de eo, quod quis promisit.
Modo enim jurisjurandi religione, modo fidejussori-
bus, modo pignorum accessione ad promissa servan-
da, adstringi homines solent. Quæ tamen omnia quan-
tam in negotiis sàpè securitatem præstent, quotidia-
næ de omni etiam cautionum genere lites, & dubii
haud raro, imo tristes, qui illas sequuntur, litis eventus
testantur. Haudequidem negari potest, illicitas etiam
non raro à creditoribus adhiberi cautions atque cau-
telas, usurariam palliantes pravitatem. Cum tamen
qui contra fas & justum immodicum lucrum querunt,
iram ac vindictam Divinam, quæ illos odio habet, qui
misericordiæ inimici, fratrem mordent, evitare vix
possint. Neque enim quod in fraudem legis commit-
titur, l. 29. § 30. ff. de LL. legitimæ providentiæ, no-
men unquam mereri poterit. Ut adeò mirari posses,
non deesse JCtos, & Legum Professores, qui fraudu-
lentas cautelas docere, ac subministrare haud erube-
scunt, quales e. g. proponit *Cæpolia Cautel.* 18. 90. § 208.
De quibus callidis machinationibus, in fraudem legum
adhibitis, *Brunnen.* Proc. inquis. c. 8. memb. l. n. 57. no-
tat, quod tales cautelæ in hac vitâ ad gloriam, in fu-
turâ ad gehennam ædificant. Ira legi fraus fit, dum
alius fingitur vel simulatur, aliis celebratur contra-
etus. Qualem subesse, ubi nimiæ, & insolitæ adhiben-
tur à contrahentibus Cautelæ, meritò suspicio oriri so-
let, adeò, ut quo plus Cautelæ, plus fraudis subesse cre-

(2

datur,

datur, & insolitæ clausulæ suspectum reddant contrarium, vid. Tiraqu, de retract. convent. prefat. n. 18. Brunnenm. Cent. 3. Dec. 77. n. 6. Coler. de Proc. Exec. p. 1. c. 10. n. 2. Nec tamen & hic subsistendum. Tolerari quippe in jure nostro quædam videmus, quæ vix æquitati conveniunt, nec in foro conscientiæ securitatem præstant. Quales captiosas cautelas, in præjudicium, & damnum alterius interpositas, non esse ferendas, notat Gail. de Arrest. c. 2. in fin. §c. §c. 11. n. ult. Sic enim Jura non omne quod licet, honestum esse pronunciant in l. 144. §. 2. ff. de R. I. Cum enim Reipublicæ status moribus nostris ita sit comparatus, ut in ista desperita plerorumque hominum conditione, non omnia, quæ inhonestæ, & turpia sunt, exterminari legibus humanis possint, toleranda fuerunt quædam, quæ conscientiæ hominum relinquuntur; Ad quæ meritò referimus quæ de toleranda iniquitate legis Commissoriæ in emtione venditione Jura Romana habent. Damnant quippe pactum legis Commissoriæ pignori adjectum, aliud circa emtionem venditionem statuentes. Sed ecce mutuos accepit quis quingentos thaleros, pignori data domo, quæ erat pretii vix, vel parum majoris, addito pacto legis Commissoriæ, ut nisi intra tres annos restitutum mutuum, domus addicta esse Creditori debeat. Improbatur hoc pactum, & legibus adversum judicatur. Sed Titius qui Sempronii domum pro pretio 700. th. emit, 100. thaleros statim solvit, & residuum pretii intra anni spatum solvere promisit, addito pacto commissorio, ut nisi stetur pactio, res non solum in emta,

emta, sed & pars pretii soluta perdita esse debeat. Valeat
Jure Civili tale pactum. An vero prius, an posterius
majorem continet iniquitatem, præsertim si vendor
sit pauper, emtor vero dives? Nec est ut objicias:
damnum quod quis sua culpa sentit, non sentire vide-
ri, & volenti non fieri injuriam: Quare enim nec idem
priori casu dicendum? Econtra si quis rem alii jam
oppignatam rursus pignori ignorantis dederit, &
ita bis oppignoraverit, crimen extraordinarium stel-
lionatus committi, *L. ignorantia fia.* *C. de Stellionat.* ge-
neraliter afferit; cum tamen nihil criminis subsit, si
res oppignorata utrique sufficiat, per *L. 36. §. 1. ff. de*
pigner. ad. Elegit explicandam istam *L. ignorantia f.*
C. de Stellion. in Lectione sua Cursoria,

Nobilis & Clarissimus Jurium Candidatus, Dominus

JOH. CHRISTIANUS Effenberger.
Natalem is debet suum Zittavia, Lusatia Superioris
Urbi, & literis & Mercaturæ celeberrimæ; ubi lucem
aspexit primam die 24. Junii Anno 1690. Patrem habuit
CHRISTIANUM EFFENBERGERUM, Civem
honestum. Matrem, MARIAM WESKIAM. Quibus
tamen ante 12. & quod excurrerit annos orbatus, DEI
providentia alium quasi Patrem veneratur Prænobi-
liss. & Consultiss. Dn ULRICUM, J. U. L. & Reipub-
licæ Zittav. Prætorem meritissimum, suscepторem,
filiali observantia colendum; nec non Præniob. Dn.
GUNTHERUM, J. U. L. & laudatæ Reipubl. Sena-
torem, quibus & educationem & fortunam omnem
inter homines se debere, grato animo fatetur. Posi-

tis primis literarum fundamentis , informationi Dn.
KNEBELII Collegæ Gymnasi patrii ultimi , nunc
sexti , post b. Dn. WELSII Rectoris celeberimi , Dn.
M. MIRI , Conrectoris , b. Dn. CURTII , ejusdem suc-
cessoris Dn. M. PIETSCHMANNI , Dn. M. ZIEGERI ,
Cantoris , b. Dn. CRANZII , & Dn. RUCEKRI , con-
creditus fuit . Amissa Matre , post invasionem Sve-
cicam , à Patronis supra memoratis , ad Lyceum *Laubanensium* missus , ibi Praeceptores , & Benefactores
invenit b. Dn. M. HOFFMANNUM , Rectorem me-
ritiss. & Dn. M. GUMPRECHTUM , Conrectorem ,
nunc verò Rectorem dignissimum . Insimil Prænobili-
ss. & præclariss. GUNTHERORUM familia eundem
tantis exceptit beneficiis , de quibus illa nunc non præ-
dicare , religioni sibi ducit . Qualia pariter de Præ-
nobili Dn. KLETTWIGIO , nunc Laubanensium
Consule optime merito , nec non Dn. TRILLERO ,
Jur. Pract. refert . Post discessum b. Parentis inde an-
no & quod excurrit , elapo , in patriam revocatus , rur-
sus in Gymnasio primæ classis civis , Rectore Domino
M. HOFFMANNO , factus est . Cujus tandem & Pa-
tronorum confilio , studio Juris operam navare cœpit ,
& quidem du&tu Dn. ZUERNERI , Juris Pract. celeb.
nunc Senatoris meritiss. sec. methodum synopseos Phi-
lippi ad Insti^t Juris . Post annum 1712. celeberr. Jenen-
sium Universitatem accessit , ibidemque in numerum
Studiorum receptus , in Philosophicis b. Dn. M.
HAMBERGERUM , Mathem. P. P. & Dn. M. BO-
YUM , Facult. Philos. Affessor. audivit . In Juridicis ,
omnium Profess. Collegia publica , privata verò Dn.

D.

D. HERTELII, & Dn. D. DIETMARI, assidue frequentavit. Elapso biennio iussu patronorum ad musas Vittebergenenses transit, ibidem Mæcenates ac Patronos inveniens quamplurimos, præter intentionem per sexennium moratus, & in promovendis studiis continue occupatus fuit, donec prævia commendatione Consultiss. Dn. GRIEBNERI, S. Reg. Majest. Consil. Auxili & P.P. Aô 1716. a Viro Prænob. Dn. D. TEMMICHO, Regio Procurat. Steurarum, Univeritatis Proto-Notario, & Curiæ Provincialis nec non Consistorii Advocato Ordin. primùm in Praxi via ipsi aperta, post Aô 1717. præstito Juramento ad vices Actuarii circa Acta Academica adhibitus. Indè circa finem d. anni in Patriam revocatus fuit. Sed ex Consilio Patronorum suppeditaris ab Amplissimo Zittaviensium Senatu subsidiis, Vittebergam aô 1718. rediit, ac Notarius Cæsar. creatus, examen pro Praxi exercenda sustinuit, & imperato defuper testimonio, Dresdam petere ipsi animus fuit. Sed occasio benevolo affectu Consultiss. Dn. D. HELLI, Consil. Ducis Saxon. Assess. Facult. Jur. Celeberr. Advoc. Curiæ Provinc. & Consistorii Ordin. quem Patronum veneratur summum, ulteriores in Praxi faciendi progressus, eundem hucusque retinuit. Et cum suauis supra laudatorum Patronorum ad honores aspirare academicos commodum esse videretur, nos accessit, desiderium suum Facultati nostræ exponens, ac ut ad examen quod vocant rigorosum, & reliqua Specimina Inauguralia admitteretur, petiit. Annuit Facultas nostra honesto huic petito, & transmisstis ex utroque Jure textibus, ad ipsum examen tempus dedit.

Cum-

Cumque ibidem scientiam in Jure acquisitam satis probaverit, admissus est ad ulteriora specimina inauguraalia. Quare proximo die Veneris 17. h. Maji in Auditorio JCtorum Majori, horis consuetis, Lectionem cursoriam ad d. t. *Ignorantia f. C. de Stellion.* hâcque finitâ Disputationem Inauguralem de

PROCESSU DESERTIONIS IN FORO
SAXONICO,

habebit, ad quos actus solennes, Magnif. Dn. Rector,
& reliqui Universitatis nostræ Proceres ac Cives, de-
center invitantur. Publicatum Dom. Exaudi d. 12.
Maii Anno MDCCXX.

TA-OC (1+12)

56.

W18

Farbkarte #13

1720, 9
42

FACVLTATIS JVRIDICÆ DECANVS
ERNESTVS TENZELL,
JCTVS,
 CONSILIARIVS REGIMINIS ELECTORALIS,
 DICII PROVINCIALIS ERFVRTENSIS ASSESSOR, ET
 CIVITATIS CONSVL PRIMARIVS, ET RELIQ.
AD LECTIONEM CVRSORIAM
 SVPER
L. fin. C. de Stellionatu.
 Hacque finita
 AD
 DISSERTATIONEM IN AVGVRALEM
 DE
ROCESSU DESERTIONIS
 IN FORO SAXONICO,
 Nobili & Clarissimo Jurium Candidato,
 DOMINO
JOHANNE CHRISTIANO Effenberger,
 ZITTAV. LUSAT.
 D. XVII. MAJI. A. MDCCXX.
 IN AVDITORIO JCTORVM MAJORI
 HABENDAS,
 Omnim Ordinum Auditores decenter invitat,
 Et simul,
 De
EFRAUDATIONE CIRCA CONVENTIONES
 Nonnulla differit.

ERFORDIAE,
 Typis JOH. HENRICI GROSCHII, Academiz Typogr.